

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 285.

V Ljubljani, v torek 14. decembra 1886.

Letnik XIV.

Kvotne deputacije.

(Konec.)

Avstrijska deputacija je toraj nasvetovala, da bi se kvote po razmerji določile, ki se izvaja iz svot stekajočih se iz direktnih davkov. Kar pride pa dohodkov po sladkornem davku in po davku na žganje, obrne naj se najprej za skupne zadeve. Kaj? Nikdar ne, prijatelj! vskliknili so Madjari in so že gledali, kje leže palice. Njihova deputacija se je takoj izjavila, da sploh nima pravice podajati se v razprave o novih skupnih dohodkih, ter je na vsak način zahtevala, da bi Ogri tudi dalje več ne plačevali, kot dosedanja dejanski donesek, ki se pokaže ob zaključku računov. Če bi se pa možnost države že na vsak način morala iz dohodkov izvajati, rekli so zopet Madjari, se pač ni samo na direktne davke ozirati, ker bi sicer Madjari preveliko škodo imeli. Saj se dá možnost države tudi po indirektnih davkih soditi. Avstrijska deputacija se je na to ozirala in je svoj predlog gledé davka na sladkor in žganje umaknila ter je rekla, da je že pri volji spuščati se v razprave po indirektnih davkih, če se bodo tisti izločili, ki niso po obeh polovicah enaki. Na tej podlagi je ostal tisti znameniti obrazec, po katerem sta se do sedaj kvotna doneska določevala. Mera določitvi zmožnosti te ali one polovice je bila povprečna svota direktnih in indirektnih davkov po odbitku carine, mitnin, mérosodnin, užitnin v zagrajenih mestih (s čezdoločnim številom prebivalcev), daca na vino in pivo. Na tej podlagi izračunila se je za Avstrijo kvota 69%, za Madjare pa 31%.

Na podlagi tega so Avstrije predlagali, da naj se sprejme to razmerje v veljavo za deset let. Po ravno navedenem razmerju pokrivata naj obe državi pragmatike stroške, kolikor se ti ne pokrivajo iz carinskih dohodkov. Mogoče je, da bi se bila tedaj kvota popolnoma določila, če bi ne bilo skupnega državnega dolga. To je bilo pa ravno kleče, na katerem se je vse sproti razbilo.

Razprave so se pričele; mnogo se je govorilo, še več pisalo, toda vse zastoj. Niti za korak se niste približali kvotni deputaciji. Položaj je postajal

od dné do dné težavnejši. Vladi vidoč, da nič ne bo, odločili ste se sami staviti skupni nasvet o kvotah in o državnem dolgu. Avstrija naj bi plačevala 70%, Ogerska pa 30%. Ravno to razmerje ostane naj veljavno za poplačevanje državnega dolga, od katerega se je pa 25 milijonov poprej še izločilo in se je z njimi Avstrija obtežila. Deputacije ste po daljših razpravah predlog sprejeli; gledé državnega dolga napravila se je pa zdatna prememba. Sklenilo se je namreč, da določena zmožnost ogerske države gledé dolžnosti pri državnem dolgu ne velja le deset let, temveč za vedno; dalje da se davek na dobiček in na kupone edino le Avstriji na dobro zapiše in da se ogerski donesek k skupnemu dolgu ne bo določeval po odstotkih, temveč naj se določi z absolutno svoto. Na tej podlagi določil se je madjarski donesek z 29.1 milijoni; za poplačevanje dolga donasala bo pa Ogerska po 1.150.000 goldinarjev. Tudi se je določilo, da kvota le toliko časa velja, dokler se v eni obeh polovic ne spremeni površje, t. j. ne poveča ali ne pomanjša.

Avstrijska polovica ni marala zahtevati kako prednost v carini, kakoršna bi se ji bila pač spodobila v oziru na zdatno boljše konzumne zmožnosti totranske polovice. Iz državnega dolga izločilo se je 25 milijonov, ki so se nam, Avstrijem na pleča navalili, kar je bilo Ogrom leto za letom za celih 7 1/2 milijonov na korist, ako vzamemo kvotino razmerje v poštev. Avstrija se je obtežila s celim državnim dolgom, kar ga je naše prevzela, če tudi je posojila napravila skupna država. Obe deputaciji ste pogodbo sprejeli, ktera pa ni deset let nespremenjena ostala, temveč se ob priliki vtelesovanja vojaške krajine k ogerski državi za 2%, Madjarom na škodo spremenila pri skupnih stroških, in so imele dejanske kvote razmerje 68.62% : 31.4%.

Pri sklepanji nagodbe med Avstrijo in Madjari v drugič, t. j. pred desetimi leti, se o državnem dolgu niti že več govorilo ni. Tu je bilo le še treba določiti, koliko da bi od 80 milijonov državnega dolga Madjarom pripadalo. Za določitev kvot jim ni šla nič več tako trda, ker so imeli stališče in to poprejšnje. Opirali so se namreč na direktne in in-

direktne davke itd. Na podlagi vsega tega znašala bi bila kvota za Ogersko 31%. Avstrijska deputacija bi se bila pač rada ubranila vsake spremembe in bi bila jako rada videla, če bi bilo vse pri starem ostalo. Toda Madjari so to pokazili z novo zahtevo. Zahtevali so namreč, da naj se povračila na carino itd. nič več ne dajo iz carinskih dohodkov, temveč naj se pokrivajo v obeh polovicah v razmerji davka. Kakor so Madjarji želeli, tako se je tudi tedaj zgodilo in so si na ta način bili za kakih 7 milijonov vsako leto memo nas na boljem. To se pravi z drugimi besedami, da so bili madjarski kvotni procenti zdatno premajhni nasproti našim. Sedaj se bodo pričele tretje obravnave, pri katerih smo radovedni, če se bodo zopet Madjarom boljši kosovi delili, kakor nam.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. decembra.

Notranje dežele.

Deželni zbori, ki so se 9. t. m. po celi državi pričeli, pečajo se z raznimi zadevami, ktere se jim v dotični pokrajini ravno najnujnejše in najpotrebnejše zdé. Taka je tudi na Tirolih. Ondi so se že več let čule britke pritožbe, da dežela nikakor ni zadovoljna s sedanjo liberalno šolsko postavo, temveč odločno zahteva druge, boljše in deželnim razmeram primernejše. Razgovarjali so se tu in tam, na kak način da bi jo dobili ali potom državnega ali deželnega zbora. Kakor najnovejše novice kažejo, odločili so se za poslednje. Ondašnji cesarski namestnik je deželnemu zboru v drugi seji naznanil, da ga je presvitli cesar po telegrafskem potu pooblastil tirolskemu deželnemu zboru predložiti vladni načrt nove deželne postave za ljudske šole na Tirolskem in onega za nadzorovanje šol na Tirolih. Menim tudi, da mi bo mogoče morda še danes ali pa jutri izročiti Vam oba ta dva načrta že tiskana. Iz obeh načrtov bote lahko spoznali, kako vestno da si je vlada prizadevala, po eni strani ostati v okvirju, ki ga zahteva državno postavodajalstvo, po drugi pa — kolikor se dá — spolniti želje, ki jih je visoki deželni zbor že večkrat na tem mestu iz-

LISTEK.

Notranja delavnost Katarine II.

Po Solovjevu in drugih spisal J. Steklasa.

(Dalje.)

8. Kmečko prebivalstvo; tuji naseljenci.

L. 1762 so se na nekih mestih spuntali kmetje vsled lažnivih glasov o slobodi in neodvisnosti od pomeščikov; morali so se miriti in pri tej zgodi se je tudi kri prelivala; v Vjazemskem ujezdu, v selu Voskresenskem knezov Dolgorukih, se je zbralo kmetov do 2000 proti vojski, ki je pa na nje streljala, ter jih 20 do smrti ubila, a nič manje ranila. S početka je bila Katarina proti sužnosti, ker je videla v tem pojav, ki se protivi krščanski veri. Ali misel o neobhodnem odstranjenju tega prava je našla prav malo odziva celó med izobraženimi; in v komisiji uloženi so se zastopniki izjavili za neobhodnost, da morejo trgovci in duhovni imeti sužnje (krepostne ljudi).

Odnosno poljedelstva je Katarina izrazila v osnovi sledeče nazore: „Jako bi potrebno bilo po-

meščikom z zakonom predpisati, da bi oni z večjo opreznostjo odmerjali svoj davek, ter samo onega pobirali, ki mužika manje sili od doma in rodovine; tim bi se razprostranilo boljše poljedelstvo, in broj naroda bi se državi povečal. A zdaj mnogi poljedelec ne vidi svojega doma po petnajst let, a vsako leto plača pomeščiku svoj obrok, ki si ga zasluži z delom v oddaljenih mestih, klatareč se skoraj po celem cesarstvu. Ne more biti tamkaj spretnega rokodelstva, niti dobro osnovane trgovine, kjer poljedelstvo propada, ali se marljivo ne goji. Poljedelstvo je najbolji trud za človeka; čem bolj pa podnebje človeka odvrča od tega truda, tem bolj ga morajo zakoni nanj siliti; drugo je rokodelstvo iz lastnega nagiba.“ L. 1765 je bilo na predlog Gregorja Orlova in 15 drugih domoljubov utemeljeno „Petrogradsko slobodno ekonomsko društvo“ za spodbujanje koristnega znanja v obsegu gospodarstva in poljedelstva.

Za Katarine se je pojavila v pustih ali plodnorodnih predelih carstva posebna vrsta poljedelskega naselenja — tuji naseljenci. V juliju l. 1763 je bil odprt urad za varstvo inostranskih naseljencev; manifest je bil izdan, v katerem se dovolj vsem

inostrancem, ki prihajajo v Rusijo, da se smejo naseliti, v katerih gubernijah sami želijo. Naseljencem se je obečal denar za pot, razne pomoči pri postavljanju poslopja na izbranem mestu, ter brezobrestna posojila na deset let; oni so bili slobodni vsake službe in vseh davkov trideset let; oni so mogli imeti svoje postave, slobodno izpovedati svojo vero ter si voliti svoje pastore. Za prvi obrok je bilo odmerjeno 200.000 rubljev na leto za pomoč naseljencem. Narod se je selil trumoma, posebno iz Pfalce; v edini saratovski guberniji se je naselilo do 10.000 rodovin. Ko je selitev prenehala, brojilo se je l. 1774 vseh naseljencev 26.000.

9. Konec atamanstva in Zaporožja.

Zajedno s tim naselenjem stepe po mirnih, marljivih ljudeh, proizšlo je tudi konečno preustrojstvo življenja starih naseljencev stepnih, v ruski povesti znamenitih Kozakov. Načelnik v Malorusiji se je poprej zval ataman (hetman), kar je kazalo na njegov vojaški značaj, pa tudi na historično važnost Kozastva v tem kraju. Od časa preustrojev Petaovih je ataman zgubil to važnost; nekoliko časa ga ni niti bilo; potem so se atamani zopet poja-

ražal, ter kolikor le moč, ozirati se na deželne razmere. S tem je vlada ob enem spolnila, kar sem Vam v poslednjem zasedanju obljubil. Nadjam se, da bo visoki zbor postavno in vseskozi pravično stališče, ki ga vlada zavzema, pripoznal, ga ceniti znal in da jo bo pri vsem njenem postopanju gledé uravnave šolskih razmer na Tirolih po svoji moči podpiral. Tako se bo Tirolcem toraj že drugo leto spolnila ena najgorečnejših želj, da se bodo znebili liberalne in da dobé zopet katoliško šolo.

Lovska postava, ki jo je solnograška deželna vlada ondašnjemu deželnemu zboru v razpravo predložila, se glasi: § 1. Zakup potom javne dražbe pridobljene pravice v občinskem lovu traja navadno deset let. Če so temeljiti vzroki, se zakup lahko skrajša na šest ali pa najdalje podaljša na štirinajst let. Čez štirinajst let pa ne sme nikdar eden in isti zakup veljati. § 2. Če se med tem časom kaka prememba v posestvu primeri, ki je v področji zakupljenega (najetega) lova, da se n. pr. posamične parcele, na katerih je občinski lov zakupljen, zjedinijo s kakim večjim vsaj 115 hektarjev (200 oralov) obsežajočim posestvom, ki ima svojo lovsko pravico, na teh na novo pridobljenih parcelah novi posestnik nima toliko časa nobene lovske pravice, dokler je veljaven stari zakup. § 3. Ta postava postane veljavna takoj, kadar se razglasi po uradnem časniku. § 4. Izvrševala jo bota pa moja ministra poljedelstva in notranjih zadev. — Zakaj pa postava o tisti točki popolnoma molči, ktera posestnika najbolj žuli in to je škoda, ki jo divjačina po sadovnjakih dela? Tu bi se moralo vendar nekaj vkreniti, da bi kmet-sadjar ne bil zajecem na milost in nemilost izročen. Odškodnina, ki jo dobí, navadno ni v nobeni primeri s škodo, ki mu jo dolgopeti zajec na sadovnjaku napravi. Ubiti ali vjeti ga pa ne smé.

Vnanje države.

Kaj je novega na **Bolgarskem**. Ne dosti, vsaj med svet ne prihaja nič posebnih novic. V teku tega meseca imeli bodo po celi deželi vojaške nabore, pri katerih morajo 16.000 mladenčev dobiti, ki bodo sposobni za paško. Ob enem nabirali se bodo prostovoljci. Vojaščine prosti so dijaki, dokler ne dovrše svojih študij na ta ali oni način in pa učitelji. Sloh pa ti vojaški nabori niso tako natančni, kakor pri nas, kajti do predlanskega leta niso imeli nikjer nobenih matrik, ki bi bile dokazovale, koliko da ima ta ali oni oče sinov, ki so v dvajsetem letu, ki bi se morali postaviti pred naborno komisijo. V kratkem sošla se bo tudi sveta sinoda (cerkveni zbor), ki se je že lansko leto zbrala, pa zaradi nastalih homatij ni mogla zborovati. Med drugimi pečala se bo tudi z uravnavo duhovenske plače; razne cerkvene zadeve iztočno-rumelijske in Macedonske tudi še čakajo rešitve. Bolgarski gimnazij v Solunu, ki je podrejen bolgarskemu ministerstvu zunanjih zadev, se bo preosnoval. Turški vladi je namreč prišlo na ušesa, da se med učiteljstvom razširja neka veliko-bolgarska agitacija. Dva gimnazijalna učitelja, prvi Bolgar, drugi Čeh, sta zaradi tega že iz službe odpuščena in sta morala takoj Solun zapustiti. Bolgara je turška vlada prognala v Malo Azijo, Čeha, pa v Avstrijo. V Solunu se delajo priprave na otvorjenje katoliškega gimnazija pri oo. Lazaristih.

O **bolgarski deputaciji** se dandanes toliko piše in bere, da si za svojo dolžnost smatramo „Slovenčeve“ prijatelje nekoliko natančneje z njo soznaniti. Deputacija obstoji iz treh mož, ki so, kakor država sama, primeroma še jako mladi. Začnimo s prvim, ki je političnemu svetu še najmanj znan. To je Konstantin Kalčev, sin Iztočne Rumelije. Tisti, ki ga natančneje poznajo, trdijo, da je precej bogat, menda najbogateji v celi pokrajini. Pripada k liberalni stranki. Tovariša njegova, Demeter Grekov in Konstantin Stojlov, sta pa že bolj znana v političnih krogih, kajti od leta 1879 pa do današnjega dne bili ste njuni imeni

vpleteni več ali manj v prvi vrsti bolgarske diplomacije. Oba sta voditelja konservativne stranke. Oba sta bila tudi že večkrat ministra, poslednjič v kabinetu ruskega generala Soboleva. Grekov je dovršil pravoslavne študije na Francoskem, Stojlov pa v amerikanskem zavodu v Carigradu. Poslednji je še le 32 let star. Sicer pa to ni prva deputacija, ki jo je mlada Bolgarija po svetu poslala. Evropa že pozná več takih deputacij, ki naj nadomestujejo in popolnujejo, kar njihova tudi še jako mlada diplomacija ne zmore. Nekako deset let bo, kar je šla taka deputacija po Evropi od vladarja do vladarja ter je popisavala turške silovitosti in grdobije, ki so jih bašibožuki tedaj po Bolgariji vganjali, dokler jim niso Rusi pota iz dežele pokazali. Po rusko-turški vojski došla je deputacija iz Bolgarije v Petrograd, lansko leto pa k ruskemu Caru v Kodanj, kjer pa ni nič kaj dobro opravila. Bilo je to o priliki Filipopeljskega prevrata, s katerim car ni bil prav nič zadovoljen. Naloga sedanje je prav tista, kakor so jo vse njene prednice imele, namreč velesile podučiti, kako da se jim domá godí in kake spletke se proti njim snujejo. Pri drugih državah imajo ta posel diplomatije, bolgarska diplomacija je pa še le v povojih. Kar toraj ta ne zmore, pomagati mora ji deputacija.

Omenjali smo že, da se tudi na **Belgiškem** že več časa pravdajo, ali bi se armada pomnožila in ali bi moral vsak vojak biti ali ne. Liberalci in social-demokratje grozé z revolucijo, če se vpelje splošnja vojaška dolžnost, zmerni moške so pa teh misli, da, kar mora biti, mora biti. Tako pravi tudi belgiški vojni minister Pontus, ki je enako izgleden kristijan kakor tudi vojak. Le-ta je liberalcem pristožno in pogumno povedal, da belgiška armada ni bila še nikdar na tolikošnji stopinji izobraženosti, kakor je ravno danes. 130.000 mož stoji pod orožjem in so ravno letošnjo spomlad sijajno dokazali, da so svoji nalogi kos. (Letošnjo spomlad so imeli na Belgiškem, kakor znano, nekoliko revolucije.) Pomnožitev stalne armade se mu zdí potrebna in naj zaradi tega kamora ne odreče, kar se od nje zahteva. Podpirala sta ga bivši minister Woeste in pa ministrski predsednik Beernaert, ter sta se oba odločno potegnili za splošno vojno dolžnost in da mora vsak, kdor je za to, osobno zadostiti vojaški dolžnosti. To se je pa ravno liberalcem silno za malo zdelo, ker so videli, kako da je ministerstvo še vedno trdno in ni res, da bi se majalo, kakor so ti ljudje že zdavnej trdili. Sploh so pa belgiški liberalni časniki silno strupeni tako katolikom kakor armadi, ter oboje zdelujejo na jako nesramen način, kar je ministerski predsednik liberalcem v zbornici tudi v obraz povedal in rekel, da tako postopanje nikakor ni lepo, še manj pa se more odobravati. Pri glasovanju se je sprejel dosedanji budget z 96 proti 11 glasovom, kar je vendar zadosti očitno znamenje, da ima sedanji kabinet trdno stališče.

Francosje imajo kabinet že sestavljen! Stavil ga je Goblet in ta kabinet ni družega, kakor prenovljen Freycinetov kabinet brez Freycineta samega. Sostava ni bila lahka. Goblet sam prevzel je zunanje zadeve, Boulanger obdrží vojno, Dauplin finance; mož je bil odvetnik v Armieusu in je pristaš zmernega levega središča. Burdeau je prevzel naučno ministerstvo; mož je bil načelnik v naučnem ministerstvu pod vodstvom Bertovem. Po svojem mišljenju je radikalec. Pravosodje je prevzel Sarpien; do sedaj je glasoval z republikanskimi levičarji. Po svojem mišljenju je naprednjak in ves gorí za preosnovo državnih naprav. Granet je obdržal pošto, je levičar in radikalec. Lockroy ostal je tudi trgovinski minister, poljedelske zadeve prevzel je pa republikanski levičar Ricard. Minister za javna dela je pa neki Millaud. Nazori o tem ministerstvu so jako razni, sploh pa neugodni. Oporunisti pravijo, da ne bo dalje živelo, kakor 14 dni. Radikalci so mu pa do novega leta obrok podaljšali.

razbojniki, gajdamaki; predvoditelji gajdamaških čet so bili navadno Zaporožci. Med tem pa so vendar Zaporožci neprenehoma zahtevali, da bi se Nova Rusija povrnila v tako pustinja, kakoršna je bila do l. 1740. Zaporožski polnomočniki so trdili: „Vse to je bilo naše in je še! in če bodo k nam poslani zemljemerci brez znanja Koše (kozaški zapovednik), bodo vsi poobešeni in pokončani.“ Lahko si je misliti, kako je moralo mogočno gosudarstvo odgovoriti na zaporožke zahteve in grožnje. Carica je zapovedala Potemkinu, da osvoji Sečo in vse Zaporožje, in 5. junija l. 1775 je bilo povelje splošno. Zaporožje je prenehalo biti; enemu delu Kozakov se je posrečilo pobegniti iz Seče v turško državo ter se tukaj podati sultanu; ostalim pa je ruska vlada dovolila, da se smejo naseliti na poprejšnja mesta novih prebivalcev, ali pa živeti v Novi Rusiji po postavah vseh ostalih njenih prebivalcev. L. 1783 je bila od njih sestavljena posebna vrsta vojske pod imenom Črnomorskih Kozakov, a l. 1792 je bil dan tej črnomorski vojski ostrov Fanagorija s zemljami med Kubanjo, Azov in Črnim morjem.

(Dalje prih.)

Tretja in to je zmerna stranka se pa nadja, da bo ta kabinet prav dolgo živel in sicer zato, ker mu že kar naprej smrt prerokujejo. Freycineta sicer ni več v ministerstvu, govori se pa, da bo za kulisami on kabinet vodil. To nekoliko že potrjuje Gobletova izjava v kamori, kjer je rekel, da se bo v zunanji politiki držal dosedanjega tira. V notranji politiki obljubil je pa zdatne preosnove, ktere bo do začetka zasedanja 1887 kamori predložil. Zaupanje, pravi, da si bo znal pridobiti manj z obljubami, kakor pa s tem, da bo storjene obljube zvesto spolnoval. Kamora mu bo zaupanje s tem skazala, če mu bo dovolila začasni budget. Opomniti je, da ima Goblet le začasno tudi zunanje zadeve, ktere je sedanjemu sporočniku na Dunaji, Decrais-u, ponudil.

Izvirni dopisi.

Iz Novega Mesta, 9. dec. Kar smo že jako dolgo pogrešali za Dolenjsko, vendar se je, hvala Bogu, obistinilo. Četokrat smo že omenjali, kako potrebno bi bilo „Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“, zlasti v sedanji dobi, ko je treba vaditi obrtnike v krščanskih čednostih, vendar pa jim pri tem tudi podajati raznih zabav, ki ne stanejo toliko noveev, pa izobražujejo in blažijo um in srce.

Na čelu temu podjetju, kakor je bilo že omenjeno, postavil se je v. čast. gosp. profesor dr. J. Marinko. V 17. dan meseca oktobra ustanovila se je družba začasno pri zboru tukajšnjih obrtnikov. Precej pričetkoma se je oglasilo nepričakovano število udov. Bili so sprejeti le začasno. Sedaj je bilo na skrbi g. predsedniku, da dobí potrebnih moči za poduk v raznih strokah. Tudi to se je srečno izvršilo. Pravi stalni vsprejem članov, in tako rekoč pravi vpis udov je bil določen v 8. dan meseca decembra, kadar so udje tudi dobili „Sprejemnice“. Ta dan se smé toraj smatrati kot pričetek „Katol. rokodelskega društva Novomeškega“, ki sedaj šteje 38 članov. Bog mu daj mnogo let uspešno in blagonosno živeti in obstati na korist domovine, kakor tudi posameznih!

Ali ob tem dnevu pričetka se je pokazalo društvo, rekel bi, kot staro in dobro izurjeno. V dvorani „Narodnega doma“ se je pričetek vršil po sledečih točkah: 1. Nagovor predsednika. 2. Stalna sprejetev udov in izročitev sprejemnic. 3. Društvena pesem. 4. „Življenje ni praznik“ (Gregorčič, deklamacija). 5. „Slavček“, pesem. 6. „V pepelnici noči“ (Gregorčič, deklamacija). 7. Pesem, Nedved. 8. „Veseli pastir“ (Gregorčič, deklamacija). 9. Tombola.

Istinito so se vsi čudili velikemu vspehu, ki se je dosegel v tem kratkem času. Vrli rokodelčiči so izvrstno peli vse pesmi pod vodstvom učitelja P. Otokarja Aleša. Vsaj tako je šel glas po vsem mestu. Jednako dobro so se dale slišati tudi lepe deklamacije. Človek bi menil, da vidi na odru izvežbane pevce in govornike, ne pa mladenče, ki morajo od zore do mraka trdo delati ter se še le zvečer namesto počitka vežbati.

Kako se vse zanima za družbo, svedoči tudi občinstvo, ki je blagovolilo počastiti „prvi večer rokodelskega društva“. Prostorna dvorana je bila skoraj polna raznih poslušalcev. Tudi tombola, za katero so prijatelji darovali raznih stvari, prinesla je društvu precej lep donesek, ktereга društvo zlasti početkoma jako potrebuje; kajti vsak začetek je težak. Povsod je treba denarne podpore, da se omislijo razne potrebščine. Naj tū pohvalno omenimo, da je tudi mnogo čast. gospodov iz dežele darovalo že marsikaj, da se je potrebno naročilo in omislilo. Če se ozremo na sedanjo dobo, pač lahko umemo, kako koristna so taka društva, ki odvrčajo mlade ljudi od slabih tovaršij s tem, da jim prekrbje v društvenih prostorih posebnih zabav, poduka, časopisov in knjig. Vsak novičič, ki se obrne v ta namen, je pač dobro naložen. Nosil bode obresti še v poznejših letih. Mlad rokodelčič se bode s tem ohranil na poti poštenosti, postal pozneje vrl, pošten mojster, ter v tem duhu izgojeval tudi svoje otroke in rokodelčiče, ki se bodo znabiti pri, njem učili rokodelstva. Kakor je bil sam vaje spolnovati božje in cerkvene zapovedi, tako tudi ne bode dopustil, da bi se v njegovi hiši ob praznikih in nedeljah delalo, kar pa se žalibog po našem mestu pogosto godí, tako, da morajo ubogi rokodelski učenci celó božje službo in šolo zanemarjati. Kakov odgovor bode pač enkrat za take neusmiljene, ali

*) Govor objavimo po priliki pozneje. Vredn.

vili, ali nič več s poprejšnim značajem; bitne spremembe pa ni zdaj bilo nič več, narod se je počasi na vse to priučil ter ni mnogo maral, da-li ima atamana ali ne. Kako je atamanstvo zgubilo poprejšno svojo važnost, je pred vsem najboljši dokaz imenovanje od Elizabete Kirila Grigorjeviča Razumovskega za atamana, človeka v Malorusiji nepoznatega; za Katarine II. je bilo l. 1764, še za živega Razumovskega, atamanstvo popolnoma odstranjeno. Tudi z znamenitim Zaporožjem so tako storili. Videli smo, da je Seč bila osvojena in razdejana po vojski Petra Velikega in da so Zaporožci, ki so pri Mazepi služili, morali pobegniti ter se podati Krimske mu kanu. Tukaj so osnovali novo Seč v Aleskah. Za carstvanja Ane jim je bilo na njihovo prošnjo dovoljeno, vrniti se zopet v rusko državo na stara svoja mesta. Ali Zaporožci niso mogli dolgo živeti po poprejšni svoji lahki navadi. Stepe so se začele naseljevati, in vsled tega se je pojavila l. 1764 nova Novoruska gubernija. Zaporožcem je postajalo tesno, kajti oni so potrebovali za svoj posel — živinorejo in lov, brez poljedelstva ogromne puste predele. Porodili so se prepiri in tožbe. Vrh tega pa so se s povratkom Zaporožcev pojavili tudi

„liberalne mojstre! Zarad tega pa tudi nimajo ravno očitvidnega blagoslova božjega.

Naj blagoslovi Bog pošteno rokodelstvo! Naj se mlado katoliško društvo rokodelskih pomočnikov z božjim blagoslovom razvita in vspešno deluje mnogo let!

Iz Trebna, 10. dec. (Trebne ali Trebno?) kako naj se imenuje ta dobro znani kraj na Dolenjskem? — Pravilno je oboje. A na pošiljatve po pošti piši le rajši „Trebno“, ako nočeš, da ti pojde oddana reč na Trebinje v Hercegovini. V komaj tričetrt leta sem samo le jaz že kakih devet dopisov (poslanih iz Trsta, Prage, Zagreba in celo tukaj na Kranjskem iz prav najbližnje okolice) po dolgem potovanji in po preteklih več tednih čez Trebinje s pečatnikom ondote vojaške pošte — srečno dobil. To je ravno povod, da ta listič zdaj pišem, ker že deseti od tam došel, uradno zapečaten, pa iz domače okolice oddan list me je te dni zares jako razjaril. Da se pri takih zamudah mnogokrat tudi velika škoda lahko zgodi, je pač razumljivo.

Naš poštni štampilj je: „Trebno“, to imé vsi c. kr. poštarji poznajo; a Trebnje se v naglici na prvi pogled lahko kar zamenja s Trebinje — in hajd, pismo gré v Hercegovino, da pride — če gré po sreči — čez nekaj tednov zopet nazaj na Kranjsko. Toraj vsaj za pošto pišimo le „Trebno“, a ne Trebnje. Naj mi tudi nikar kak slovnica ne ugovarja, da je le tako pravilno, kakor ta kraj tukaj ljudstvo izgovarja: Trebje (Trebne). Drugej — na Gorenjskem in Notranjskem — pa izgovarjajo „Trebno“. Oboje je prav. Imé je substantiviran adjektiv. (Primeri: letošno = letošnje; jutrsne = jutrejsnje; rešno = rešnje itd. ali pa tudi prave substantivne oblike družih krajnih imen, na pr. Bitno = Bitnje [ne Bitinje], Svibno = Svibenj [recte Svibnje] itd.) Toraj imé Trebno je popolnoma pravilno in našim poštam edino jasno razumljivo. V domačih spisih in uradovanji naj se le piše prosto, kakor komu drago — Trebnje ali Trebno; a v nadslovih na pošto naj se piše vselej Trebno, ako sicer kdo ne mara, da bi potoval njegov list v Hercegovino in od tam še le čez mnogo časa zopet nazaj morda na odločeno mesto. Ergo: ne Trebuje, ampak Trebno.

Iz Celja, 13. dec. (Novo hudodelstvo.) „Kaj bomo še doživeli?“ povprašujejo ljudje preplašeni po mestu in okolici. — Včerajšnja nedeljo — 12. deembra — se podá — velika družba loveciv že zjutraj na lov po desnem bregu Savinje v Celjski okolici. Med njimi je bil tudi nek ptuj lovec iz Laškega trga, kamor je baje še le v kratkem došel. Zvečer (v nedeljo) je še z nekim okoličanskim lovecem — Mlakarjem iz Polul — „zalival“ v Rezečevi krčmi „pod grenadirjem“. V ravno tej gostilni sta bila pa tudi dva druga nelovca, in sicer: Janez Kavčič, oženjen, prebivajoč na Ložnici, in France Zupanc, kmečki sin, star 24 let, iz Polul. Janez Kavčič gre za nekoliko trenutkov iz gostilne; ko se pa vrača po stopnicah zopet v gostilno nazaj, mu prihiti nasproti zgoraj omenjeni lovec iz Laškega, nameri s puško v njegova prsa, sproži, ter ga v desno stran prs tudi zadene. Ko ljudje vidijo, da Janezova obleka vsled obstreljenja gori, mu hočejo vgasniti ogenj; toda divji strelec nameri s svojo dvocevko na vsakega ter žuga vstreliti vsakterega, kdor bi si upal z vodo škropiti goreče oblačilo. Neka ženska je slednjič vendar škaf vode zlila po Kavčiču ter pogasnila požar.

Po tem zločinstvu, med katerim je sosedov France (Zupanc) iz Rezečeve krčme zbežal, se podá grozovitnež — kakor se govori — z Mlakarjem na dom poslednjega, ki ni daleč od Zupanceve hiše. Tukaj pa je že čakal France Zupanc ter prosil, naj mu odprejo, češ: „dva moža me preganjata“. Toda poprej, ko se mu je odprlo — ura je bila deseta — ga je že došel Laški lovec. Namesto, da bi se mu bil France umaknil, mu gre nasproti ter mu baje zakliče: „Če misliš, da imaš pravico me vstreliti — tukaj le sem.“ Divji strelec nameri ter vstreljavo ravno vsredi njegovih prs. France se zgrudi mrtev ob tla. Neznani strelec odide proti Tremarjem in Laškemu.

Kako se je pa godilo Kavčiču? Ta je ostal še pri življenji. Prišla sta ob polunoči k njemu zdravnik in duhovnik. Danes so ga odpeljali v bolnišnico. Mogoče, da še ozdravi; toda trpi grozovite bolečine; kajti vse streljivo mu je ostalo v prsih, pod desnimi plečami. Divjega streleca so pa danes tudi že spravili v okrožno ječo v Celji pod ključ.

Preiskava bo pokazala, zakaj je storil grozovitnež to nezaslišano zločinstvo. Pravijo, da se je z

vstreljenim Zupancem tisti večer nekoliko prepiral. — Prestreljeni Zupanc je ležal pri Mlakarjevi hiši do danes popoldne, dokler ga niso odnesli v Kostenjaki na okoličanski mirodvor. — Pozneje smo zvedeli, da se morilec piše Anton Doberšek. Žandarji so ga danes v Laškem prijeli ter pritirali v Celje.

Naše slovstvo.

Teoretično - praktična klavirska šola.

Spisal Anton Foerster. Op. 40. V Ljubljani. Založila „Glasbena Matica“. Natisnila Engelmann in Mühlberg v Lipsiji.

Tako se zove darilo, ktero podaje letos „Glasbena Matica“ svojim udom. Reči moram, da take knjige smo Slovenci že dolgo časa nujno potrebovali. Koliko je po naših mestih in trgih nadarjenih dečkov in deklic, ki se radi vsaj po nekoliko izvežbajo v prvinah glasovira. Iz lastne skušnje se spominjam, da so me na deželi večkrat vpraševali, je-li se dobi „slovenska šola za poduk v glasoviru“. Žalosten moral sem pripoznati, da je še le — pričakujemo. No, sreča naša, sedaj smo iz zadrege. Gosp. Anton Foerster nam je sestavil „slovensko klavirsko šolo“ in „Glasbena Matica“ dala jo je na svoje stroške na svetlo. Knjiga obsega na veliki četvorki 64 strani. Oblika je primerna, tisek jako razločen in pregleden, papir debel in gladek. Slovenci to knjigo z veseljem pozdravljamo. Čas bode skrajni, da se pobrinimo za lastno terminologijo v vseh vedah in umetnijah. Gosp. Anton Foerster nam je na glasbenem polji preoral ledino. Najprvo izdal je svojo pevsko šolo, kasneje nauk o harmoniji in generalbasu itd. in sedaj podaje v klavirski šoli vse potrebne izraze začetnikom na glasoviru. Čas je v resnici, da izbacnemo iz svojega jezika izraze, kakor: tasta, Doppelgriff, Dreiklang itd. Nova „šola“ podaje nam primerne izraze: tipka, dvojemka, trizvok. S tem delom toraj upamo, da si bode naša učeča se mladina tudi privadila domače terminologije, domačih izrazov.

Skladatelj knjigi je skušen, praktičen učitelj na glasoviru. Temu priča nam je vsaka stran, da, vsaka nota in črka v knjigi. Po splošnem navodu o tipkah, notah in njih ležah, o taktu in njega razdelitvi vodi učenca po priznanem pravilu „utile dulci“ od ložjega do težjega. Nimam namena podati čitateljem obsega „klavirne šole“, omenim le, da je sprejel po začetnih vajah za enake in neenake prste tudi najznameniteje o „dvojemkah“ in „trizvoku“.

Vaje, katerih je različnih v resnici veliko, so jako praktično osnovane. A da mladina v svojem veselju ne opeša, pridejal je skladatelj na raznih mestih kakor prijetno naslado raznih slovanskih melodij. Tako naj bode! Slovan naj gre na dan! Osobito pa me je razveselil ozir, ktere ga je imel g. pisatelj na našo domačo narodno pesen. Več komadov nam podaje „šola“ v prijetni, le g. skladatelju lastni harmonizaciji. Tako postavim se bode kaj prijetno glasila številka 67, ako jo bode pridna deklica s spremljevanjem starejšega svojega brata svirala mamici za god. Prijetno upravljena je tudi štev. 70: Kitica hrvatskih narodnih pesnij. V lahkem slogu in prijetni obliki podaje nam nektare priljubljene jugoslovanske pesni v raznih „tempo“.

Pač bi utegnil marsikdo oporekati, češ, je premalo primernih komadov za razvedrilo. Temu pač mora vsak pritrditi. A na to odgovarja nam gosp. skladatelj sam v predgovoru, kjer piše: Med posamezne oddelke te šole bode spreten učitelj vložil ugodne skladbe raznih skladateljev, da se učenec seznanj z veliko klavirsko literaturo.

Častitati smemo v prvi vrsti g. skladatelju za trud, čegar koristen sad nam daje zanimiva in potrebna knjiga; a tudi „Glasbeni Matice“, ki se je veledušno pobrinila sprejeti delo pod svoje peroti. Brez njenega varstva bi knjiga še ne bila zagledala belega dné. Priporočamo delo najtoplejše učiteljem in učencem, da se priučé sviranja na glasoviru v domači besedi na narodnem temelju. A. K.

Domače novice.

(Javna seja mestnega vodovodnega odseka) bode jutri popoldne ob 6. uri v mestni dvorani. Na dnevnem redu so konačna posvetovanja o izpeljavi vodovoda, ker je trasovanje bilo dogotovljeno te dni.

(Zabavni večer pisateljskega društva) v sobotovečer je bil zopet prav dobro obiskan. Načelnik mu je bil g. Evgen Lah. Zabava se je pletla med zabavnimi berili, zanimivimi razpravami in veselim petjem. Predsednik bodočemu večeru bo g. profesor Orožen, berilo obljubil je pa g. Anton Svetek, ki bo sporočal o dogodkih, ki jih je v Bosni doživel.

(„Slov. Narod“) je bil včeraj zasežen — če se ne motimo — zarad dopisa iz Trsta o ondašnjih poštah razmerah.

(Mlekarska zadruga) pričela bo ob novem letu svoje delovanje. Prostora si je odbrala na Češkovej pristavi in bo Ljubljancane preskrbljevala s svežim neposnetim mlekom, z žlahtnim surovim maslom, s sirom in s svežim posnetim mlekom, kar bo posebno revnim ljudem na dobro, kajti mlekarska zadruga ne bo vode mleku prilivala. Zadruga si je najela izučenega in skušenega mlekarka. Načelnštvo prevzel bo prvo leto g. Povše.

(Trideset goldinarjev) darovala je gospá Hočevár iz Krškega tukajšnji otroški bolnišnici.

(Razpisana) je služba občinskega zdravnika v Ajdovščini. Plače je 300 gld. in prosto stanovanje; dalje 100 gld. za ogledovanje mesa, 200 gld. od ondašnje predilnice in barvarnice ter konačno še 100 gld. od delavskega društva. Vsega skupaj toraj 700 gld. V okraji je 15.000 duš in mnogo obrtnije. Prošnje do 20. decembra t. l. županstvu v Ajdovščini. Sprejel se bo le kak doktor vsega zdravilstva, ki zná slovenski ali pa kak drugi slovanski jezik.

(Skala) se je utrgala na progi južne železnice med Zidanim mostom in Rimskimi toplicami, ter se je v tistem trenutku na cesto zvalila, ko je mešanec št. 100 memo vozil. Skala je treščila v mašino in poštni voz in je oba tako silno zdelala, da nista bila za rabo. Pošto so morali preložiti, mašino pa drugo vpreči.

(Rogačka nadžupnija v Lavantinski škofiji) se je še enkrat razpisala s pristavkom, da vsak kompetent se mora zavezati, da bo zadovoljen z navadno kongruo, odločeno za župnika, in sicer tako dolgo, dokler se poravná ves primanjklaj, ki ga je povzročil pokojni gosp. Centrih.

(Cesarjevič Rudolf) in Štefanija podasta se o božičnih praznikih v Opatijo, kjer se mislita več časa muditi in izlete delati v bližjo in daljno okolico. Pričakujejo ju na sv. Štefana dan.

(Vabilo.) „Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ vabi svoje društvenike k letnemu rednemu občnemu zboru, ki bo dne 19. decembra t. l. točno ob 3. uri popoldne v pritlični Marzinijevi dvorani s sledečim dnevnim redom: 1. Letno poročilo odbora. 2. Računski sklep za leto 1886. 3. Proračun za leto 1887. 4. Posamezni predlogi. 5. Volitev novega odbora. Gospodje društveniki, ki nameravajo staviti pri občnem zboru kak predlog, naj ga naznanijo prej odboru do 17. t. m. K obilni udeležbi vabi odbor „Slovenskega bralnega in podpornega društva v Gorici“.

(Vožnja po državni železnici) z listki za sem in tje bo po novem letu nekaj dražja postala, ker neki ravnateljstvo namerava ceno omenjenim voznim listkom nekoliko povišati.

Razne reči.

— „Vorarlberger Volksblatt“, konservativen organ Predarlskih katoličanov, izhajal bo od 1. januarja počenski v dveh izdajah; večja izobrazbeno namenjena, izhajala bo vsak dan; manjša pa, prostemu ljudstvu namenjena, dvakrat v tednu. Obilo vspeha!

— Iz Tridenta se poroča, da si je izbral tamošnji škof dr. Evgen Karl Valussi dva generalna vikarija: za italijanski del škofje profesorja pastore na domačem bogoslovskem učilišču gospoda Feliksa Endrici; za nemški del škofje pa seminškega vodjo dr. M. Innerhofer.

— Nadvojvoda Otonova in nadvojvodinja Marija Josipinina ustanova v Draždanib. Pri Draždanskem avstrijsko-ogerskem pomožnem društvu ustanovila se je v spomin poroke Njih visokosti nadvojvoda Otona in princezinje Marije Josipine Saksonske dobrodelna ustanova z imenom visokih poročencev, ktere glavnica znaša 1000 gld. Obresti te glavnice razdelile se bodo 2. oktobra vsacega leta, za obletnico omenjene poroke med poštene pa revne avstrijske podanike na Saksonskem živče.

— Kralj Ludovik Bavarski o „starokatoličanstvu“. Znani dr. Schulte, gori nekje

v „rajhu“ doma, ktere ga so bili svoj čas poklicali v Prago za profesorja cerkvenega prava, v kateri stroki je tudi dalj časa res odlično deloval, za časa Vatikanskega zbora pa svoja načela popolno spremenil (— glej o tem profesor dr. Laurina brošuro „Dr. Schulte einst und jetzt“ dr. Schulte nekdanj in sedaj —) ter si poiskal kruha med starokatoličani, ker mu katoliško-avstrijski zrak ni več ugajal, izdal je v svoji knjigi „o starokatoličanstvu“ tudi dve pismi nesrečnega bavarskega kralja Ludovika II. do dr. Döllingerja, starokatoliškega „papeža“. V teh pismih, pisanih 28. februarja 1870 in istega dne leta 1871 za rojstni god Döllingerju, prav laskavo pretirano hvali tega učenjaka versko ali bolje neverško prepričanje, ker je odpovedal pokorščino rimskemu papežu ter ustanovil krivo vero „starokatoličanov“. Nasproti pa ponižuje dva druga učenjaka: Hauera in Scherra, ker sta svoji veri zvesta ostala, po svojem prepričanju zvesta rimskemu papežu ter pokorna njegovim določbam. „Kölner Volkszeitung“, govoreč ob omenjenih pismih, pristavi: Tudi iz teh pisem se jasno vidi, da je bil nesrečni kralj Ludovik že leta 1870 in 1871 na duhu bolan. Cuditi se je le, kako more profesor Schulte uporabljati taka pisma, zagovarjajoč „starokatoličanstvo“. Mi še pristavimo, da, kakor resnica v oči bode, tako tudi tistemu, ki je noče spoznati, oči in pamet otemni, da gledajoč ne vidi in slušajoč ne sliši. Tudi teh mož, ki so še pri starokatoličanstvu, — saj veliko jih ni, — ne vodi jasno prepričanje, marveč prevzetnost, ki jim otemnuje duha, ki je sicer svoj čas bistro raziskoval imenitne resnice, ter jim okamnuje srce in voljo, da ne pusté duha priti k resnici. Nedvomno, da jih večkrat ovira vrniti se k resnici tudi svetna čast in slava, skazovana jim od posvetnih mogotcev, če tudi vselej niso zdravega duha, kakor nam pričajo gori omenjeni pismi. — Sicer se je pa tudi Döllinger sam oglasil zoper Schulteja. V „Münchener Allg. Zeitung“ je namreč to-le čitati: „V knjigi gospoda tajnega svetnika Fr. pl. Schulteja: „Starokatoličanstvo“ itd., ki je ravno kar prišla na svetlo, priobčeni ste tudi dve pismi, pisani meni od Nj. Veličanstva, umrlega kralja Ludovika II. Jaz s tem naznanjam, da meni ni prav nič pripisovati, da ste se omenjeni pred petnajstimi leti pisani pismi razglasili; zgodilo se je to popolno brez moje vednosti; zato mi je bilo tudi popolno nemogoče razglasenju ugovarjati. Döllinger.“ — Mogoče, da doživimo še veselje, čitati tudi v kakaj starokatoliški knjigi ali kakem časniku priznalo pismo, katero so bili poslali Döllingerju svoj čas tedanji Ljubljanski mestni očetje? Se vé, da so takrat nemško-liberalci gospodovali na rotovži. Dovoljujemo si pa vendar tudi slovenskim mestnim očetom svetovati in jih prositi, naj nikar ne pišejo nikdar taci in podobnih pisem ali tudi „legitimacij“, ki popolno nasprotujejo katoliško-nravnim načelom!

Telegrami.

Dunaj, 14. dec. Bolgarska deputacija podá se od tukaj v Berlin, od ondó v London, Pariz in Rim. V Petrograd ne pojde.

Berlin, 13. dec. „Nord. Allg. Ztg.“ povdarja, da zahtevana pomnožitev armade z bolgarsko krizo ni v nobeni zvezi. Vzrok je ta, da je nemška vojna v primeri z drugimi preslaba gledé števila. Nemška vlada ni za to tukaj, da bi mislila, kako bo Bolgare osrečila, temveč, kako bo varovala Nemčijo nesreče. Razmere z Avstrijo so trdne in take, da pač boljše ne morejo biti.

Pariz, 14. decembra. Ministerstvo zunanjih zadev prevzel je Florens, dosedaj podpredsednik v državnem sovetu.

London, 13. dec. Če ne bo nič posebnega, se bodo meseca aprila vse angleške čete, kar jih je ob Nilu v posadkah, v Kairo povrnile, potem se bo pa okupacijska armada zdatno zmanjšala.

Umrli so:

8. dec. Adolf Košir, sirota, 14 let, Neoplasma in abdomine. — Martin Dornovšek, dninar, 35 let, jetika.

11. dec. Jožef Omahen, uradni sluga, 50 let, Emonska cesta št. 17, jetika. — Reza Stengler, postrežnica, 70 let, Frančiškanske ulice št. 6, Caries. — Franc Merjašič, uradni sluga, 64 let, Križevniške ulice št. 7, pljučnica.

12. dec. Franc Flander, mizarjev sin, 4 leta, Marije Terezije cesta št. 26, Bronchitis. — Rinald Klemene, ključarjev sin, 1½ leta, sv. Petra cesta št. 75 škrlatica.

V bolnišnici:

11. dec. Franja Gerdina, hišnega posestnika žena, 51 let, vsled spridenja krvi. — Anton Pajk, delavec, 56 let, Pleuritis Oedema pulm.

Tuji.

12. decembra.

Pri **Matiču**: Karol pl. Haemor, zasebnik, iz Zürich. — Zabranka in Kupacek, trgovca, z Dunaja. — M. Reisner, potovalec, iz Bösinga. — baron Jožef Baillon, stotnik konjice, iz Arada. — Kewasdi, trgovec, iz Velike Kanije.

Izdajatelj in odgovorni urednik Matej Močnik.

Pri **Stonu**: Edvard Waltner, potovalec, iz Berolina. — Karol Schlesinger, potovalec, iz Vratislava. — M. S. Fuhrmann, potovalec, z Dunaja. — Stampf in Frankl, potovalec, iz Prage. — Srečko Freund, operateur, iz Sopronja. — Samuel Mank, zasebni tajnik, iz Ogerskega. — Domenik Pepe, trgovec, iz Udine.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	732.57	+ 1.6	brezv.	megla	
13. 2. u. pop.	733.87	+ 1.8	"	"	0.00
9. u. zveč.	735.37	- 0.2	"	"	

Celi dan megla. Srednja temperatura 1.1° C., za 2.0° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. decembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 45 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	83 " 90 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " "
Papirna renta, davka prosta	100 " 95 "
Akcijske avstr.-ogerske banke	882 " "
Kreditne akcije	297 " 50 "
London	125 " 90 "
Srebro	" " "
Francoski napoleond.	9 " 94 "
Ces. cekini	5 " 95 "
Nemške marke	61 " 75 "

Služba organista in cerkvenika

pri farni cerkvi na Jesenicah se oddaja za novo leto; prosilci naj se obrnejo do farnega predstojništva na Jesenicah (Assling), Gorenjsko. (2)

Cerkvene pesmi

nabrane med slovenskim narodom, založilo in izdalo „Cecilijansko društvo“ za goriško nadškofijo, zvezek I. in II. po 55 kr., oba zvezka skupaj 1 fl., po pošti 5 kr. več, so naprodaj pri M. Coppag-u, knjižarju v Gorici in v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Opozorjamo na tepe narodne božičnice, ki se dobé v I. zvezku. (1)

Naprodaj je precej velik

Istenec (Kronluster)

in 8 svetilnic,

za razpostaviti po cerkvi, vse po nizki cenl.

Več se izv. pri predstojništvu cerkve sv. Jakopa v Ljubljani. (1)

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo

proti

bolezni na pljučih in na vratu (jetiki, naduhi in bolezni v krlju [Kehlkopf]).

Iznenadljivi so vspehi!

(37)

Knjižica o tem razpošilja se zastoj.

Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima

A. Wolfsky,

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

Oklic!

vsem bralcem tega cenjenega lista.

Ker mislim popolnem opustiti svoje provincijalne podružnice in prevzeti neko tovarniško podjetje, prodam vse svoje blago za četrtino vrednosti, namreč

vse po 97 kr.

(6)

97 kr. 1 moški klobuk iz mehke klobučevine v vseh barvah.	97 kr. 1 bracelet, jako okrašen s kameni.	97 kr. 1 smodnik iz pristne morske pene.	97 kr. 6 prtičev za brisanje posod iz sivga platna s prog.	97 kr. 6 otirač, križast uzorec, obrobjena.
97 kr. 1 ženska srajca z vezanjem iz najfinjšega šifona.	97 kr. 12 kavinskih žličic iz pravega Londonškega brit. srebra.	97 kr. 1 urna verižica iz umetnega zlata s privetkom.	97 kr. 1 žensko ogrinjalo, veliko.	97 kr. 1 kaseta s 10 komadi angleških pristnobarvastih žepnih robcev v različnih barvah.
97 kr. 6 parov nogovičic jedne barve ali progaste.	97 kr. 1 trikot obleka za dečke ali deklice, hlače in telovnik.	97 kr. 2 svečnika iz pristnega Londonškega britanija srebra.	97 kr. 3 žepni robci iz fine Lyonske svile v različnih barvah.	97 kr. 3 šali iz fine volne, v živih barvah z resami.
97 kr. 1 dober namizni prt, bel, damasten, ali barvast.	97 kr. 1 moška srajca iz finega šifona, kretona ali oksforda.	97 kr. 3 mizni noži iz pristnega Londonškega britanija srebra.	97 kr. 1 prstan z brilantom, ponarejeni kameni.	97 kr. 1 užigalo z mehanično pripravo, da se samo prižge.
97 kr. 1 moške hlače, varstvo proti mrazu, velike.	97 kr. 3 pare nogovic za ženske, dobre baže.	97 kr. 1 žensko spodnje krilo, pleteno s progami.	97 kr. 1 zajemalnica za juho iz prist. Londonškega brit. srebra.	97 kr. 1 medaljon, najnovjši facon, s kameni.
97 kr. 1 umetelna pipa iz morske pene s pokrovom.	97 kr. 6 prtičev, belih ali barvastih, damastni uzorec.	97 kr. 1 par elegantnih suknjenih čevljev za doma.	97 kr. 6 francoskih vilic iz prist. Londonškega britanija srebra.	97 kr. 6 žlic iz pristnega Londonškega britanija srebra.
97 kr. 1 ženska pahljača, fino poslikana modna.	97 kr. 1 predposteljna preproga iz juteblaga, desinovana.	97 kr. 1 volnen jopljč za moške in ženske.	97 kr. 1 volnene hlače (sistem Jägerjev) za moške.	97 kr. 1 garnitura: 1 ženski medaljon, 1 par uhanov, 1 prstan iz bronze s smaragdi, 1 par manšetnih gumb s patent. zaponko.

Razpošilja se proti poštnemu povzetju; vse neugajajoče blago se zamenja ali pa se denar povrne.

J. H. Rabinowicz,

Dunaj, 3. Bezirk, Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

Zrebanje že o božiču!

KINCSEM
SREČKE

à 1 gld.

11 srečk 10 gld.
samo

Glavni dobiček v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

(40)

Kincsem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.